misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege,
5. ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptiônem filiôrum reciperêmus.
6. Quóniàm autem estis fílii, misit Deus Spíritum fílij sui in corda vestra clamántem: Abbá, Pater.
7. Itaque iam non est servus: sed fílius: Quòd si fílius: & heres per Deum. ^
8. Sed tunc quidem ignorántes Deum, iis, qui natúrâ non sunt dii, serviebâtis.
9. Nunc autem cùm cognoveritis Deum, immò cógniti sitis à Deo: quómodò convertímini íterùm ad infírma, & egêna eleménta, quibus dénuò servîre vultis?
10. Dies observâtis, & menses, & témpora, & annos.
11. Tímeo vos, ne fortè sinè causa laboráverim in vobis.
12. Estôte sicut ego, quia & ego sicut vos: fratres óbsecro vos: Nihil me læsistis.
13. Scitis autem quia per infirmitâtem carnis evangelizávi vobis iamprídem: & tentatiônem vestram in carne mea
14. non sprevístis, neque respuístis: sed sicut Angelum Dei excepístis me, sicut Christum Iesum.
15. Ubi est ergo beatitûdo vestra? Testimónium enim perhíbeo vobis, quia, si fieri posset, óculos vestros eruissêtis, & dedissêtis mihi.
16. Ergo inimîcus vobis factus sum, verum dicens vobis?
17. Æmulántur vos non benè: sed excludere vos volunt, ut illos æmulémini.
18. Bonum autem æmulámini in bono semper: & non tantùm cùm præsens sum apud vos.
19. Filíoli mei, quos íterùm partúrio, dónèc formêtur Christus in vobis.
20. Vellem autem esse apud vos modò, & mutâre vocem meam: quóniàm confúndor in vobis.
21. Dícite mihi qui sub lege vultis esse: legem non legístis?
‡ DOM. 4. QUADR. 22. ‡ Scriptum est enim: Quóniàm Abraham duos fílios hábuit: * unum de
* Gen. 16. 15. ancílla, * & unum de líbera.
* Gen. 21. 2. 23. Sed qui de ancílla, secúndùm carnem natus est: qui autem de líbera, per repromissiônem:
24. quæ sunt per allegorîam dicta. Hæc enim sunt duo testaménta. Unum quidem in monte Sina, in servitûtem génerans: quæ est Agar:
25. Sina enim mons est in Arábia, qui coniúnctus est ei, quæ nunc est Ierúsalem, & servit cum fíliis suis.
26. Illa autem, quæ sursum est Ierúsalem, líbera est, quæ est mater nostra.
27. Scriptum est enim: * Lætâre stéri- * Isai. 54.
lis, quæ non paris: erúmpe, & clama, 1.
quæ non párturis: quia multi fílii desértæ, magìs quàm eius, quæ habet virum.
28. * Nos autem fratres secúndùm Isaac *Rom. 9. 8.
promissiônis fílii sumus.
29. Sed quómodò tunc is, qui secúndùm carnem natus fúerat, persequebâtur eum, qui secúndùm spíritum: ita & nunc.
30. Sed quid dicit Scriptûra? * Ejice * Gen. 21.
ancíllam, & filium eius: non enim heres 10.
erit fílius ancíllæ cum fílio líberæ.
31. Itaque, fratres, non sumus ancíllæ fílii, sed líberæ: quâ libertâte Christus nos liberâvit. ^

CAPUT V.

Apóstolus Gálatas à Circumcisiône detérret: summam legis in dilectiône próximi positam esse docet. Carnis & Spíritûs collúctatiônem, & utriúsque fructus descríbit.

1. STate, & nolíte íterùm iugo servitûtis continéri.
2. * Ecce ego Paulus dico vobis: quó- * Act. 15.
niàm si circumcidámini, Christus vobis 1.
nihil próderit.
3. Testíficor autem rursus omni hómini circumcidénti se, quóniàm débitor est univérsæ legis faciéndæ.
4. Evacuáti estis à Christo, qui in lege iustificámini: à grátia excidístis.
5. Nos enim spíritu ex fide, spem iustítiæ expectâmus.
6. Nam in Christo Iesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium: sed fides, quæ per charitâtem operâtur.
7. Currebâtis benè: quis vos impedîvit veritáti non obedîre?
8. Persuásio hæc non est ex eo, qui vocat vos.
9. * Módicum ferméntum totam massam * 1. Cor. 5.
corrúmpit. 6.
10. Ego confîdo in vobis in Dómino, quòd nihil áliud sapiêtis: qui autem contúrbat vos, portâbit iudícium, quicúmque est ille.
11. Ego autem, fratres, si circumcisiônem ádhùc prædico: quid ádhùc persecutiônem pátior? Ergo evacuâtum est scándalum crucis.
12. Utinam & abscindántur qui vos contúrbant.

13. Vos

13. Vos enim in libertâtem vocáti estis fratres: tantùm ne libertâtem in occasiônem detis carnis, sed per charitâtem Spíritûs servîte ínvicèm.
14. Omnis enim lex in uno sermône im-
* Lev. 19. 18. plêtur: * Díliges próximum tuum sicut
Matth. 22. 39. te ipsum.
Rom. 13. 8. 15. Quòd si ínvicèm mordêtis, & comé-
* 1. Petr. 2. 11. ditis: vidête ne ab ínvicèm consumámini.
‡ DOM. 14. POST PENTEC. 16. Dico autem: * ‡ Spíritu ambulâte, & desidéria carnis non perficiêtis.
17. Caro enim concupíscit advérsùs spíritum: spíritus autem advérsùs carnem: hæc enim sibi ínvicèm adversántur: ut non quæcúmque vultis, illa faciâtis.
18. Quòd si spíritu ducímini, non estis sub lege.
19. Manifésta sunt autem ópera carnis: quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria,
20. idolôrum sérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissentiónes, sectæ,
21. invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, & his símília, quæ prædico vobis, sicut prædíxi: quóniàm qui tália agunt, regnum Dei non consequéntur.
22. Fructus autem Spíritûs est: cháritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas,
23. mansuetûdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas. Advérsùs huiúsmodi non est lex.
24. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixérunt cum vítiis, & concupiscéntiis. ^
‡ DOM. 15. POST PENTEC. 25. ‡ Si spíritu vívimus, spíritu & ambulêmus.
26. Non efficiâmur inânis glóriæ cúpidi, ínvicèm provocántes, ínvicèm invidéntes.

CAPUT VI.

Quæ ad mores ex Christi lege informándos pértinent, proséquitur; idque imprímis, ut álii aliórum portent ónera, & in spíritu lenitâtis adhibeâtur corrêctio; ut in cruce Christi tantúmmodò gloriêmur.

1. FRatres, & si præoccupâtus fúerit homo in áliquo delícto, vos, qui spirituáles estis, huiúsmodi instrúite in spíritu lenitâtis, considerans te ipsum, ne & tu tentêris.
2. Alter altérius ónera portâte, & sic adimplébitis legem Christi.
3. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedûcit.
4. Opus autem suum probet unusquísque, & sic in semetípso tantùm glóriam habêbit, & non in áltero.
5. * Unusquísque enim onus suum por- * 1. Cor. 3.
tâbit 8.
6. Commúnicet autem is, qui catechizâtur verbo, ei, qui se catechízat, in ómnibus bonis.
7. Nolíte errâre: Deus non irridêtur.
8. Quæ enim seminâverit homo, hæc & metet. Quóniàm qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiônem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.
9. * Bonum autem faciéntes, non defi- * 2. Thess.
ciâmus: témpore enim suo metêmus non 3. 13.
deficiéntes.
10. Ergo dum tempus habêmus, operêmur bonum ad omnes, máximè autem ad domésticos fídei. ^
11. ‡ Vidête quálibus lítteris scripsi ‡ SUSCEPT. S. CRUCIS Paris.
vobis meâ manu.
12. Quicúmque enim volunt placêre in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Christi persecutiônem non patiántur.
13. Neque enim qui circumcidúntur, legem custódiunt: sed volunt vos circumcídi, ut in carne vestra gloriéntur.
14. ‡ Mihi autem absit gloriári, nisi in ‡ SANCT. FRANC. CONFES.
cruce Dómini nostri Iesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. ^
15. In Christo enim Iesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed nova creatûra.
16. Et quicúmque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos, & misericórdia, & super Israël Dei.
17. De cétero nemo mihi molésstus sit: ego enim stígmata Dómini Iesu in córpore meo porto.
18. Grátia Dómini nostri Iesu Christi, cum spíritu vestro, fratres. Amen. ^